

Nr 813

Av herr **Lundberg m. fl.**, i anledning av *Kungl. Maj:ts proposition nr 104, angående ökad utbildning av läkare, tandläkare m. m.*

I en interpellation i början av detta år behandlades frågan om tandläkarutbildningens ordnande och framfördes de farhågor man bland folktandvårdens huvudmän hyste inför det då nyligen remissbehandlade betänkandet om tandsjukvården vid de odontologiska läroanstalterna. I interpellationen ifrågasattes ytterligare utredning av frågan, och under debatten understroks än mer behovet härav, innan det starkt kritiserade betänkandet lades till grund för en proposition i ämnet.

I den nu framlagda propositionen nr 104 rörande ökad utbildning av läkare och tandläkare har i avseende på tandläkarutbildningen — och då närmast ordnandet av högskolan i Umeå — beaktats åtskilligt av den kritik som framfördes mot betänkandets förslag. Andra, av flera remissinstanser framförda erinringar har däremot ej beaktats. Särskilt gäller detta frågan om undervisningsplanen, ämnesfördelningen och lärarstaben. Visserligen utlovats nu av universitetskanslern ytterligare överväganden beträffande studieplanen, men detta är ej tillräckligt. Väsentliga, för undervisningen grundläggande principbeslut avses att fattas av riksdagen genom ställningstagandet till den föreslagna personalstaten m. m.

De svårigheter folktandvården hittills haft att kämpa med, framför allt i avseende på rekryteringen av tandläkare och den bl. a. under folktandvårdsverksamheten konstaterade stora utbredningen av tandsjukdomarna i vårt land, har mer och mer bibragt folktandvårdens företrädare den uppfattningen, att betydande insatser måste göras i fråga om förebyggande av tandsjukdomarna. Det torde bli ytterst svårt, för att inte säga omöjligt, att lösa vårt folks tandvårdsfråga enbart genom behandlingsåtgärder. I denna situation synes det då också rimligt att undervisning och forskning tar hänsyn härtill. Så synes emellertid ej bli fallet enligt nu föreliggande förslag. Forskning och undervisning i fråga om bland annat förebyggandet av våra vanligaste tandsjukdomar, karies och parodontos, synes helt otillräckligt tillgodosedda.

Härtill kommer, att för undervisningens bedrivande föreslagits ett hittills oprövat system, om vars resultat i undervisningshänseende vi för närvarande ej vet någonting. Att riksdagen nu, innan systemet alls prövats, skulle rekommendera dess tillämpning även vid andra högskolor, exempelvis den i Göteborg planerade, synes helt otänkbart.

Även när det gäller tandteknikerutbildningen ser vi på landstingshåll med

stor skepsis på den utbildning som nu föreslås införd i Umeå. Skulle den här föreslagna utbildningsgången för tandtekniker komma att tillämpas även vid de övriga tandteknikerskolorna, så skulle detta innebära en fullständig omläggning av elev- och praktikanttjänstgöringen, vilket skulle komma att erbjuda mycket stora problem bland annat för folktandvårdens tandtekniska laboratorier.

Då emellertid förhandlingsuppställningar redan träffats med Västerbottens läns landsting och med vissa organisationer, torde det vara svårt att nu genomföra några större ändringar beträffande planerna för Umeå. Men det är angeläget att de system som föreslås dels för tandläkarutbildningen, dels för tandteknikerutbildningen i Umeå inte tillämpas vid andra redan befintliga eller planerade tandläkarhögskolor eller tandteknikerskolor förrän tillräcklig erfarenhet vunnits eller ytterligare utredning skett.

Under återopande av det anförda hemställes,

att riksdagen måtte besluta att i skrivelse till Kungl. Maj:t begära ytterligare utredning rörande tandläkarundervisningens ordnande vid tandläkarhögskolorna i Stockholm och Malmö samt vid den planerade högskolan i Göteborg, i vilken utredning även bör ingå företrädare för medicinalstyrelsen och folktandvårdens huvudmän, samt att ej nu göra något principuttalande rörande vilka riktlinjer som bör följas i utrednings- och planeringsarbetet för en kommande högskola i Göteborg.

Stockholm den 4 april 1962

John Lundberg

Erland Carbell

Eric Svenning

Olof Andreasson

David Gomér

Anna-Greta Skantz